

Pochybné čísla Oxfamu

ČLÁNKY / 27. MARCA 2024 / RAINER ZITELMANN

Rok čo rok antikapitalistická organizácia Oxfam publikuje správu v čase Svetového ekonomického samitu v Davose. A rok čo rok na celom svete mediálne výstupy zaslepeno opakujú tvrdenia z týchto správ.

Ich posolstvo je každý rok to isté, avšak Oxfam ho vždy prebalí, pričom používa všetky učebnicové triky marketingu a PR. Jej posolstvom je to, že bohatí sa stávajú bohatšími a chudobní chudobnejšími. Hoci druhá časť vety nie je pravdivá, Oxfam vyvoláva zdanie, že pravdivá je.

Tento rok Oxfam porovnáva bohatstvo piatich najbohatších mužov planéty, ktoré sa zdvojnásobilo, s bohatstvom piatich miliárd „najchudobnejších,” ktoré sa zmenšilo. Prečo piatich miliárd? Pri ôsmich miliardiach ľudí žijúcich na svete nie je isté, že až päť miliárd žije v skutočnosti v chudobe. Nie, **podľa globálneho viacrozmerného indexu chudoby** z roku 2023 je tým číslom 1,1 miliarda. **Podľa údajov Svetovej banky**, a podľa toho, ktorú definíciu chudoby použijete, to je 659 miliónov (extrémna chudoba) alebo 1,8 miliárd.

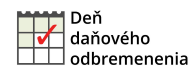
Počet chudobných v realite klesá

Nepoznám žiadnu definíciu, ktorá zaraďuje medzi chudobných vo svete päť miliárd ľudí. Ako prišiel Oxfam k tomuto číslu? Dve pätky sa k sebe pekne hodia: päť najbohatších a päť miliárd najchudobnejších.

Existuje ďalší, dôležitejší dôvod: počet ľudí žijúcich v extrémnej chudobe už veľa rokov takmer nepretržite klesá. Tento pokles prerušila iba pandémia COVID-19. Skôr, než sa zrodil kapitalizmus, väčšina ľudí na svete žila v extrémnej chudobe – v roku 1820 to bolo

ŠTUDENSKÁ ESEJ

POKRAČUJEME V UDELOVANÍ CENY DOMINIKA TATARUKU

90 percent. Dnes tento podiel klesol pod deväť percent. Najpozoruhodnejšie je, že v ostatných desaťročiach sa pokles absolútnej chudoby zrýchlil viac než v akomkoľvek predchádzajúcom období ľudských dejín. V roku 1981 bola jej miera ešte 42,7 percent, v roku 2000 už klesla na 27,8 percent a dnes je iba 8,5 percent!

To však nepasuje do tvrdení Oxfamu. A tak Oxfam svojvoľne zvýšil počet chudobných na päť miliárd, aby sa tieto zistenia zhodovali s jeho tvrdeniami.

A aby zabezpečil, že nárast bohatstva superbohatých je obzvlášť veľký, zvolil si ako referenčný bod pre svoju správu marec 2020. Prečo 2020, a nie 2022 či ktorýkoľvek iný rok? Lebo v marci 2020 sa bohatstvo superbohatých prudko prepadlo vďaka krachu trhu s akciami, takže ten nárast je pri porovnaní obzvlášť výrazný.

So všetkým týmto eskamotérstvom Oxfam prichádza k svojmu posolstvu, že tento rok bohatstvo piatich najbohatších sa viac než zdvojnásobilo, zatiaľ čo päť miliárd "najchudobnejších" stratilo za to isté obdobie 20 miliárd amerických dolárov.

Ak čísla nepasujú k posolstvu, zmeňte metodiku

Táto takzvaná štúdia mení svoje čísla a metodiku každý rok, a to vždy tak, aby mala čo najväčší dosah na verejnú mienku. Napríklad v roku 2017 Oxfam oznámil, že ôsmi najbohatší muži vlastnili viac než chudobnejšia polovica svetovej populácie. Bolo to státisíce ráz opakované v „správach“ v článkoch po celom svete. Úžasný úspech PR! Ak si vygúglíte „osem mužov vlastní také bohatstvo, ako polovica sveta,“ objavia sa vám milióny kliknutí.

Rok predtým, v roku 2016, Oxfam pritiahol širokú pozornosť správou tvrdiacou, že bohatstvo 62 najbohatších ľudí zodpovedá bohatstvu chudobnejšej polovice svetovej populácie. Aby bolo posolstvo o krkolomnom raste nerovnosti čo najjasnejšie, Oxfam jednoducho z roka na rok zmenil metodiku svojich výpočtov. Ak by Oxfam použil tú istú metódu v roku 2016 ako v roku 2017, tak by nie 62, ale deväť ľudí malo väčšie bohatstvo ako chudobnejšia polovica sveta.

Tento výpočet je spochybniteľný, lebo do „chudobnejšej polovice sveta“ zahŕňala prekvapujúci počet ľudí v rozvinutom svete, vrátane USA, ktorí si vzali pôžičky na nákup domu či financovanie štúdia. London Institute of Economics za to kritizoval Oxfam, pričom tvrdil, že v najlepšom prípade je zavádzajúce započítať priemerného absolventa univerzity s dlhmi okolo 50 tisíc libier medzi najchudobnejších ľudí na svete. Najmä preto, že to úplne ignoruje ich budúci potenciálny príjem. Podľa výpočtu Oxfamu bol nemecký dôchodca, ktorý si práve zobral malú pôžičku na nákup auta, chudobnejší ako roľník v Burundi.

Obvykle sa čísla používajú na objasnenie faktov. Nie však v Oxfame, kde sa používajú na zastieranie faktov.

*Autor je historik a sociológ a autor knihy **In Defense of Capitalism**, ktorá vyšla v 30 jazykoch.*

Aj vďaka vašim 2 % z dane (lnk.sk/bynq) môžeme realizovať aktivity ako dlhoročné organizovanie udeľovanie Ceny Dominika Tatarku: konzervativizmus.sk/category/cdt/

V tomto roku sme už vyhlásili 30. ročník: lnk.

Ak si myslíte aj vy, že takéto a iné naše aktivity zmysel, tak nás v nich môžete podporiť, napríklad prostredníctvom venovania va ... [Zobraziť viac](#)

[Zobraziť na Facebooku](#) · [Zdieľať](#)

POKRAČUJEME V DISKUSNÝCH KLUBOCH NA HISTORICKÉ A AKTUÁLNE TÉMY

Aj vďaka vašim 2 % z dane (lnk.sk/bynq) môžeme realizovať aktivity ako dlhoročné organizovanie diskusných klubov na aktuálne a historické témy lnk.sk/sfu3.

V roku 2023 sme zorganizovali tri diskusné kluby k téme Od Víťazného februára po Sviečkovú manifestáciu – podoby odporu proti totalitárstvu (lnk.sk/aojn), Brániť sa alebo kapitulovať ... [Zobraziť viac](#)

[Zobraziť na Facebooku](#) · [Zdieľať](#)

POKRAČUJEME V EKONOMICKÝCH PREDNÁŠKACH RÁMCI PROGRAMU CEQLS

Aj vďaka vašim 2 % z dane (lnk.sk/bynq) môžeme realizovať aktivity ako organizovanie ekonomických prednášok renomovaných hostí zo zahraničia CEQLS, programu, za ktorý sme získali v roku 2022 Templeton Freedom Award v kategórii „Etika a hodnoty“.

Doteraz sme zorganizovali 54 takýchto prednášok (lnk.sk/bess), z toho v roku 2023 ... [Zobraziť viac](#)

[Zobraziť na Facebooku](#) · [Zdieľať](#)

[Sledovať stránku](#)

[Kontaktuj](#)